

MITOVI I ČINJENICE O NASILJU U OBITELJI

MITOVI I ČINJENICE O NASILJU U OBITELJI

Autorica:
Desa Kolesarić

S.O.S. Telefon - POZIV U POMOĆ
Virovitica, 2013

IMPRESUM

Nakladnik

Udruga S.O.S. telefon - POZIV U POMOĆ

CIP _____

ISBN 978-953-56062-2-2

Urednica

Desa Kolesarić

Autorica

Desa Kolesarić

Grafičko oblikovanje i tisak

Grafiti Becker, Virovitica

Naklada

150 primjeraka

Global Fund
for Women

Tiskanje ove publikacije omogućeno je temeljem financijske potpore Global Fund for Women. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost autora i nužno ne izražava stajališta donatora.

*“Sve sretne obitelji nalik su jedna na drugu,
a svaka nesretna obitelj nesretna je na svoj način”*

*“Ana Karenjina”
Lav. Nikolajevi Tolstoj*

SADRŽAJ:

1. MITOVI I ČINJENICE O NASILJU U OBITELJI.....	9
2. ŠTO JE NASILJE U OBITELJI.....	12
• Obiteljsko nasilje problem društva, a ne samo pojedinca	
3. TEMELJ ZA PROMJENU POGLEDA NA OBITELJSKO NASILJE.....	13
4. UČESTALOST I POSLJEDICE NASILJA U OBITELJI- ISTRAŽIVANJA.....	14
• Nasilje nad djecom	
• Djeca svjedoci - žrtve obiteljskog nasilja	
• Nasilje u partnerskim odnosima	
• Međunarodno istraživanje nasilja nad ženama	
• Istraživanje u srednjim školama u RH	
• Nasilje nad starijim osobama u obitelji	
5. VRSTE NASILJA I NJIHOVA POVEZANOST.....	17
• Povezanost raznih oblika nasilja	
• Psihičko nasilje	
• Tjelesno nasilje	
• Seksualno nasilje	
• Ekonomsko nasilje i radno iskorištavanje	

6. PREPOZNAVANJE I PRIJAVLJIVANJE NASILJA U OBITELJI	19
• Podaci nadležnih tijela u RH o prijavljivanju nasilja	
7. OBVEZUJUĆI I VAŽNI DOKUMENTI ZA SUZBIJANJE, PREVENCIJU I PRIJAVLJIVANJE NASILJA	22
• Tko ima obvezu prijavljivanja nasilja u obitelji	
• Kratki podsjetnik obveza institucija i osoba u prevenciji, suzbijanju i prijavljivanju nasilja u obitelji	
• Policija	
• Škole	
• Državno odvjetništvo	
• Zdravstvo	
• Sudovi	
• Centri za socijalnu skrb	
8. ŠTO MOŽEMO UČINITI ZAJEDNO	27
9. ADRESAR ORGANIZACIJA KOJE PRUŽAJU POMOĆ, PODRŠKU I ZAŠTITU ŽRTVAMA NASILJA U OBITELJI	28

MITOVI I ČINJENICE O NASILJU U OBITELJI

Kada ljudi ne raspolažu pravim činjenicama o nekoj pojavi, nastaje specifičan oblik uvjerenja - mit. Mitovi pružaju prikladna, ali pojednostavljena objašnjenja složenih socijalni pojava. Kada se ponavljaju dovoljno često, postaju “opće-prihvaćena mudrost” i poprimaju privid dobro utemeljenih činjenica. Uz to, mitovi se u pravilu temelje na pretpostavci da se “takve” stvari događaju “drugima”, što smanjuje osjećaj osobne ranjivosti pojedinca i smanjuju strahovanja (Barnet i sur., 1997. prema Ajduković, M., 2004.).

O nasilju u obitelji postoje brojni mitovi koje je teško izmijeniti jer se čini da sadrže zrnice istine.

Mit: Žrtva uzrokuje nasilje. Zlostavljana žena “je to tražila”.

Činjenica: Zlostavljač uzrokuje nasilje. On je odgovoran za svoje akcije.

Mit: Žrtve uživaju u nasilju. Da nije tako, otišle bi od zlostavljača.

Činjenica: Nitko ne uživa kada je zlostavljan.

Mit: Nasilje u obitelji i među bračnim partnerima je njihova privatna stvar.

Činjenica: Nasilje u obitelji je ozbiljan društveni problem.

Mit: Ako žrtva napusti zlostavljača, nasilje će prestati.

Činjenica: Većina žrtava je u većoj opasnosti kad ostavi zlostavljača.

Mit: Zlostavljanje u obitelji se događa samo u nižim društvenim slojevima.

Činjenica: Nasilje u obitelji se zbiva u svim društvenim slojevima

Mit: Učestalost nasilja u obitelji je pretjerano naglašena, to i nije tako veliki problem.

Činjenica: Bez obzira na statističke pokazatelje, nasilje u obitelji je značajan društveni problem.

Mit: Žene su nasilne kao i muškarci.

Činjenica: Muškarci su značajno češće počinitelji nasilja u obitelji.

Mit: Zlostavljane žene biraju nasilne partnere. Čak i kada ta žena ostavi nasilnog partnera, naći će drugog koji će je ponovno tući.

Činjenica: Iako dio zlostavljanih žena ponovno nađe nasilnog partnera, žene ih ne traže i ne teže nasilnom odnosu.

Mit: Tjelesni napad muškarca na partnericu izolirani je događaj i vjerojatnost njegovog ponavljanja je mala.

Činjenica: Tjelesno nasilje je dio složenog obrasca moći i kontrole u partnerskom odnosu.

Mit: Muškarac koji samo prijete tjelesnim ozljeđivanjem svojoj partnerici nije zlostavljač.

Činjenica: Prijetnje pretpostavljaju specifičan oblik zlostavljanja.

Mit: Bračne tučnjave nisu ozbiljne. To se događa u svakom braku.

Činjenica: Bračne tučnjave su ozbiljne i zahtjevaju pozornost društva.

Mit: Djeca trebaju svog oca iako je nasilan prema njihovoj majci. Žena bi za dobrobit djece trebala ostati s takvim partnerom.

Činjenica: Odrastanjem u takvoj obitelji djeca uče biti nasilna.

Mit: Nasilje i ljubav idu zajedno.

Činjenica: Ljubav ne uključuje nasilje.

ŠTO JE NASILJE U OBITELJI

- nasilje u obitelji je skup ponašanja čiji je cilj kontrola nad članovima obiteljske zajednice uporabom sile, zastrašivanja i manipuliranja
- najčešće žrtve nasilja u obitelji su djeca, žene, starije osobe i osobe s invaliditetom

Obiteljsko nasilje problem društva, a ne samo pojedinca

- nasilje u obitelji je javnozdravstveni problem koji ima velike zdravstvene, socijalne, ali i gospodarske posljedice za pojedinca, obitelj i zajednicu
- ekonomski aspekti nasilja izrazito su visoki: žene žrtve nasilja posjećuju dvaput više liječnika od ostalih, a troškovi liječenja su 2,5 puta viši
- istraživanje provedeno u Australiji pokazalo je da je obiteljsko nasilje pridonijelo 9 % ukupnim troškovima oboljenja među ženama od 15 do 44 godina, te da je bilo glavni uzročnik smrti, invalidnosti i oboljenja, više nego visoki krvni tlak, pušenje i pretilost.

TEMELJ ZA PROMJENU POGLEDA NA OBITELJSKO NASILJE

Znanstvene spoznaje o razornim učincima nasilja u obitelji postale su dostupne i društveno relevantne tek u drugoj polovini 20. stoljeća.

- 60-ih godina prepoznat je tzv. sindrom zlostavljanog djeteta i počela se razvijati svijest rasprostranjenosti i zdravstvenim posljedicama fizičkog nasilja nad djecom.
- početkom 70-ih počelo se ozbiljnije istraživati nasilje nad ženama i nasilje u partnerskim odnosima.
- 80-ih godina u stručnoj javnosti prepoznat je problem seksualnog zlostavljanja djece.
- početkom 90-ih godina prepoznato je nasilje nad starijim osobama u obitelji.
- Veliki broj epidemioloških istraživanja provedenih u različitim zemljama svijeta, empirijski podaci o dugoročnim štetnim posljedicama obiteljskog nasilja te kliničko iskustvo suočili su stručnjake i javnost s činjenicom da obitelj može biti vrlo nasilno okruženje.

Ta je spoznaja mnogim ljudima teško razumljiva, no ona je istodobno temelj za promjene koje se u suvremenom svijetu očituju kao odlučna netolerancija prema svakom obliku nasilja u bliskim vezama, što je dovelo do razvoja zakonodavstva koje omogućuje intervenciju društva.

UČESTALOST I POSLJEDICE NASILJA U OBITELJI

Istraživanja o nasilju

Nasilje nad djecom

- izloženost nasilju u djetinjstvu: 12% mladih je iskazalo iskustvo tjelesnog nasilja u obitelji, 20% psihičkog, dok je 10% svjedočilo fizičkom nasilju oca nad majkom
- žrtvama spolnog nasilja osjećalo se 2% ispitanika
- istraživanje na odraslim ženama pokazalo je da su djeca u 36% hrvatskih obitelji svjedočila fizičkom nasilju očeva nad majkama.

Djeca svjedoci - žrtve obiteljskog nasilja

- valja naglasiti da je izloženost nasilju među roditeljima danas prepoznato kao specifičan oblik nasilja nad djecom u obitelji

Nasilje u partnerskim odnosima

- u partnerskom nasilju kao počinitelji prevladavaju muškarci u odnosu na žene, u omjeru oko 9:1
- učestalost nasilja u partnerskim odnosima pokazuju da je najčešće psihičko nasilje, a zatim tjelesno koje je učestalije od seksualnog
- Vijeće Europe (2002.) objavilo je podatak da je 20 do 50% žena u Europi tijekom života bilo žrtvama obiteljskog nasilja te time nasilje nad ženom predstavlja najčešći oblik kršenja ljudskih prava u Europi

Međunarodno istraživanje nasilja nad ženama

- u nekim europskim zemljama žene su tijekom života u velikom broju izložene fizičkom nasilju (Češka 35%, Danska 30%, Poljska 15%, Švicarska 9%), a i spolnom nasilju (Češka 11%, Danska 8%, Poljska 5% i Švicarska 3%).

Istraživanje u srednjim školama u RH

“Mladim Hrvaticama je normalno da ih dečko udari!”

- u istraživanju koje je provedeno u svibnju i lipnju 2010. godine u 56 srednjih škola svih profila na području Hrvatske, a kojim je bilo obuhvaćeno 700 učenika trećih razreda, nije se pokazala nikakva razlika u rezultatima između vrsta škola, strukovne ili gimnazije odnosno regija

- istraživanje provedeno među hrvatskim srednjoškolcima otkrilo je šokantan podatak: oko 40% djevojaka smatra kako je sasvim normalno da im dečko reagira udarcem, pljuskom ili pogrdnim riječima kad ona, primjerice, pogleda drugog muškarca!
- prema podacima iz istraživanja 65% anketiranih srednjoškolaca je priznalo da je već bilo suočeno s nekim od oblika nasilja tijekom svojih prvih romantičnih i ljubavnih veza, a njih 50% priznalo je da su bili nasilni prema partneru

Nasilje nad starijim osobama u obitelji

- istraživanje na reprezentativnom uzorku od 1.000 osoba starijih od 65 godina na području Zagreba pokazalo je da je 11,4% starijih osoba doživjelo psihičko nasilje u obitelji, 1,8% materijalno, 1% tjelesno, a iskustvo sa seksualnim nasiljem iskazalo je 0,1% ispitanika.
- stariji koji imaju iskustvo s nasiljem u obitelji najčešće su kao počinitelja navodili supruga (30%), sina (23,7%), suprugu (17,3%) te kćer (13%).)

VRSTE NASILJA I NJIHOVA POVEZANOST

Povezanost raznih oblika nasilja

- među različitim oblicima nasilnog ponašanja ne postoji čvrsta granica - tjelesno ili seksualno nasilje u bliskim odnosima uvijek je praćeno psihičkim i emocionalnim nasilnim ponašanjem.

Vrste nasilja

- **Psihičko nasilje** odnosi se na oblike emocionalnog zlostavljanja čiji je cilj ostvariti moć i kontrolu nad žrtvom. Uključuje različite zabrane koje nisu primjerene dobi žrtve (npr. druženja s prijateljima, zapošljavanje), prijetnje žrtvi ili njoj drag osobi, vrijeđanje i ponižavanje, ismijavanje u javnosti, omalovažavanje, proglašavanje žrtve psihički bolesnom ili nestabilnom, ucjenjivanje, ograničavanje i kontrola kretanja, uhođenje, neprestano provjeravanje (npr. izravno ili telefonom), izoliranje od socijalne mreže, manipuliranje osjećajima žrtve i slično
- **Tjelesno nasilje** uključuje bilo koji oblik fizičkog zlostavljanja kao što je naguravanje, ćuškanje, davljenje, čupanje kose, pritiskanje (npr. uza zid, u ugao prostorije), udaranje rukama, nogama ili predmetima, nanošenje povreda i opekotina, izbacivanje iz kuće, zaključavanje u neku prostoriju.

- Tjelesno nasilje može ići od relativno blagog udarca do teških ozljeda, pokušaja ubojstva i ubojstva.
- **Seksualno nasilje** obuhvaća seksualno uznemiravanje, što znači svako neželjeno seksualno ponašanje druge osobe koje ponižava i ugrožava dostojanstvo i sigurnost žrtve. Uključuje tjelesni kontakt kao što je dodirivanje, glaćenje, štipanje, pripijanje uz tijelo, ali i verbalno ponašanje (ustrajavanje u nagovaranju na spolni odnos, sugestivne primjedbe koje žene definiraju kao spolni objekt), ostavljanje na dostupnom mjestu pornografskih i seksualno sugestivnih slika. Krajnji oblik seksualnog nasilja je silovanje (seksualni kontakt bez dobrovoljnog pristanka koji je iznuđen primjenom sile i/ili prijetnjama) i seksualna zloupotreba djece.
- **Ekonomsko nasilje i radno** iskorištavanje uključuje uskraćivanje i oduzimanje finansijskih sredstava žrtvi, onemogućavanje raspolaganja svojom imovinom i sredstvima za život, sitničavo kontroliranje izdataka, manipuliranje, ucjenjivanje i prisiljavanje žrtve da se odrekne imovine u korist nasilnog člana obitelji i slično.

Ova klasifikacija nasilja u obitelji prihvaćena je i u temeljnom zakonu koji se odnosi na ovo područje - Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji. U pogledu zaštite obitelji od nasilja Hrvatska ima zakone na razini visokih standarda, bolje nego u znatnom broju zemalja Europske Unije. To se prvenstveno odnosi na odredbe Kaznenog zakona, Obiteljskog zakona i spomenutog Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji.

PREPOZNAVANJE I PRIJAVLJIVANJE NASILJA U OBITELJI

- Prepoznavanje slučaja nasilja u obitelji otvara niz osobnih i profesionalnih dvojbi kod svakog stručnjaka koji s njim dolazi u doticaj. Žrtve redovito umanjuju i prikrivaju obiteljsko nasilje u strahu da će njihova sigurnost biti još više ugrožena ako se nekome povjere, zbog srama što žive u takvoj obitelji i zbog specifične dinamike nasilnog odnosa koji žrtvu čini bespomoćnom i lojalnom nasilniku.

Izuzetno je važna senzibilizacija i osposobljenost osoba za prepoznavanje znakova nasilja kako bi se znalo što učiniti s osobom koja trpi nasilje i kako bi bili spremni pomoći da se nasilje zaustavi.

Istraživanje poliklinike za zaštitu djece grada Zagreba

Istraživanje provedeno s liječnicima primarne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj koji rade s djecom pokazalo je da velik broj njih gotovo da nema bolesnika koji su izloženi obiteljskom nasilju. U studiji je sudjelovalo 78 pedijatara (30,83% od ukupnog broja) i 512 liječnika školske, opće i obiteljske medicine (20,29% od ukupnog broja). Većina liječnika (57% pedijatara i 54% liječnika drugih struka) vrlo rijetko je posumnjalo na zlostavljanje i zanemarivanje

djece, a 39% pedijatara i 21% drugih liječnika ponekad. Jedan pedijatar i 22% drugih liječnika navode da nisu nikad tijekom svog rada posumnjali na zlostavljanje i zanemarivanje djece. Samo jedna četvrtina svih liječnika (23% pedijatara i 25% drugih struka) navelo je da zna dovoljno o problemu zlostavljanja djece.

Iako se tri četvrtine medicinskih sestara koje rade u Zagrebu (74%) slaže s odredbom zakona prema kojoj je svatko dužan prijaviti poznate slučajeve nasilja nad ženom, samo je 12% medicinskih sestara spremno osobno sudjelovati u prijavljivanju slučajeva nasilja, a njih 26,7% to izričito odbija.

Razloge neprijavljivanja tumače izbjegavanjem miješanja u tuđi privatni život (28%), teškoćama u procjeni granice između normalnih sukoba među partnerima i zlostavljanja (22,8%), a 17,2% sestara smatra da žena treba sama potražiti zaštitu i prijaviti zlostavljanje.

Podaci nadležnih tijela u RH o prijavljivanju nasilja

- podaci hrvatske policije pokazuju da je posljednjih godina broj intervencija zbog obiteljskog nasilja rastao vrlo brzo.
- 1995. godine bilo zaprimljeno 5.752 zahtjeva za policijskom intervencijom, dok je 2008. godine taj broj bio 16.885, dakle gotovo tri puta veći.
- od sveukupnog broja prijava za obiteljsko nasilje koje su zaprimili centri za socijalnu skrb, daleko najmanje su uputili liječnici (194) i škole (558), a znatno više same žrtve (1.584), svjedoci (582) i, naravno, policija (18.320).
- od ukupnog broja slučajeva evidentiranih u sustavu socijalne skrbi, u 72% slučajeva žrtve su bile ženske osobe, a u 87% počinitelji su bili muškarci.

Na jedan prijavljeni slučaj nasilja u obitelji dolazi deset neprijavljenih.

OBVEZUJUĆI I VAŽNI DOKUMENTI ZA SUZBIJANJE, PREVENCIJU I PRIJAVLJIVANJE NASILJA

- Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji
- Kazneni zakon
- Obiteljski zakon
- Prekršajni zakon
- Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji
- Protokol o postupanju u slučaju obiteljskog nasilja
- Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima

Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji sadrži niz precizno određenih mjera kojih su se nadležna tijela dužna pridržavati prilikom pružanja pomoći i zaštite osobi izloženoj bilo kojem obliku nasilja u obitelji.

Tko ima obvezu prijavljivanja nasilja u obitelji

- Policija
- Centri za socijalnu skrb
- Zdravstvene ustanove
- Pravosuđe - sudstvo, državno odvjetništvo
- Odgojno obrazovne ustanove
- Građani i društvo u cjelini ima moralnu obavezu prijavljivanja nasilja i javne osude nasilja i nasilnika.

Kratki podsjetnik obveza institucija i osoba u prevenciji, suzbijanju i prijavljivanja nasilja u obitelji

Policija

- zaprima svaku dojavu o kažnjivim radnjama koje su počinjene na štetu djece i članova obitelji ili koje su počinila djeca
- žurno i bez odgode započinje s kriminalističkim istraživanjem
- podnosi prijedlog prekršajnom sudu ili kaznenu prijavu državnom odvjetniku
- skrbi o pravima i dobrobiti žrtve
- izvještava žrtvu o poduzetim radnjama
- obavještava CZSS o rezultatima kriminalističkog istraživanja

Centri za socijalnu skrb

- unaprjeđenje zaštite žrtava nasilja u obitelji, prevencija novog nasilja u obitelji te razvoj mjera zaštite prava i dobrobiti osoba izloženih nasilju u obitelji
- obveza žurnog postupanja
- vrše izvid u obitelji - odnose obitelji i šire socijalne sredine
- uspostavljaju kontakt sa žrtvom
- osiguravaju smještaj
- zapisnik ili službena zabilješku - prijaviti policiji

Zdravstvene ustanove

- opći uvjeti ugovora prema HZZO o provođenju primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u kojemu je prema čl.22 utvrđena obveza ustanove odnosno privatnika da se sva izvješća dostavljaju Zavodu u elektroničkom obliku.
- na prijedlog MZSS izvršene su izmjene i dopune Obrasca izvještavanja o provedbi Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji za područje zdravstva
- Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji u kojem se kaže da su, između ostalog, zdravstveni radnici obvezni prijaviti policiji ili državnom odvjetništvu počinjenje nasilja u obitelji za koje su saznali u obavljanju svojih poslova (članak 8.), a oni stručnjaci koji ne prijave počinjenje nasilja u obitelji bit će kažnjeni novčanom kaznom.
- u prijavi prema HZZO naznačiti ukoliko je ozljeda nastala od člana obitelji.

Što liječnik može učiniti?

- pokazati brigu bez vrednovanja postupaka bolesnice, postaviti pitanja o mogućem postojanju zlostavljanja, temeljito dokumentirati nasilni događaj i njegove posljedice, poučiti bolesnicu o nasilju u obitelji, pružiti joj informacije o mjestima gdje može dobiti pomoć i podršku, potaknuti je da procijeni opasnost kojoj su ona i djeca izloženi i planira svoju

sigurnost, te da prati zdravstveno stanje bolesnice.

- razgovor o nasilju u obitelji ne bi trebao biti ograničen samo na fizičko zlostavljanje s obzirom na to da se uz njega vezuju i drugi oblici kontrole.

Državno odvjetništvo

- uloga državnog odvjetništva u području rada na zaštiti djece mladeži i obitelji dominantno je definirana njegovom ulogom u kaznenom postupku protiv počinitelja takovih dijela, ali ostvaruje se kroz druge zakonske obveze i ovlasti koje ima državni odvjetnici.
- unutar toga postoji niz čimbenika važnih za postupanje u ovim osjetljivim predmetima koje je potrebno stalno preispitivati uz evaluiranje svoje uloge u sustavu kako bi se osiguralo djelotvorno procesuiranje kaznenih dijela počinjena na štetu djece i žena žrtava nasilja.

Sudovi

- što učinkovitije iskoristiti sve zakonske mogućnosti propisane pozitivnim propisima RH u svrhu zaštite članova obitelji izloženih nasilju u obitelji te im omogućiti sudsku zaštitu radi zaštite njihovog psihofizičkog integriteta i temeljnog prava na život bez nasilja.
- žurnost postupka - briga i skrb o dobrobiti žrtve - žene, djece (maloljetnika)
- suradnja s ostalim ustanovama

Škole

- sve oblike nasilja koje uoči bilo koji djelatnik škole dužan je prijaviti ravnatelju škole te postupiti sukladno Protokolu o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima
- o svakom kršenju prava, a posebice o oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja, spolne zlorporabe, zanemarivanja ili nehajnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja učenika odmah izvijestiti ravnatelja školske ustanove koji je to dužan javiti tijelu socijalne skrbi odnosno drugom nadležnom tijelu (članak 70 stavak 1. ZOOOSŠ)
- pratiti socijalne probleme i pojave kod učenika i poduzimati mjere za otklanjanje njihovih uzroka i posljedica u suradnji s tijelima socijalne skrbi odnosno drugim nadležnim tijelima, voditi evidenciju o neprihvatljivim oblicima ponašanja učenika te pružiti savjetodavni rad učenicima (članak 67. ZOOOSŠ)

ŠTO MOŽEMO UČINITI ZAJEDNO

Bolje povezivanje institucija (škola, policije, odvjetništva, sudova, centara za socijalnu skrb, zdravstva i nevladinih organizacija) radi brže razmjene informacija, planiranja aktivnosti, dobrog korištenja različitih resursa s ciljem poduzimanja adekvatnih mjera i uspješnijoj primjeni Protokola i ostvarivanja zaštite i pomoći žrtvama nasilja kao i prevenciji nasilja.

Neizostavna je podrška svih članova društva (građana i građanki) u osudi i prijavljivanju nasilja jer jedino tako možemo očekivati uspješno stvaranje okruženja u kojemu nema mjesta za nasilje i nasilnike i gdje dolazi do stvarne primjene svih dokumenata.

ADRESAR ORGANIZACIJA KOJE PRUŽAJU POMOĆ, PODRŠKU I ZAŠTITU ŽRTVAMA NASILJA U OBITELJI

S.O.S. telefon - Poziv u pomoć Virovitica

Adresa: Trg fra Bonifacija Gerbera bb

Tel: 033/ 721- 500

Fax: 033/721-922

E-mail: sos.vt@email.t-com.hr

Web: www.sosvt.hr

Autonomna ženska kuća Zagreb žene protiv nasilja nad ženama

Adresa: p.p. 19, 10001 Zagreb

Savjetovalište: 0800 55 44

(11.00 do 17.00 h)

E- mail: akz@zamir.net

Ženska pomoć sada SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja

Adresa: p.p. 992, 10001 Zagreb

Telefon: 01/ 4655- 222 (00.00 do 24.00 h)

Fax: 01/ 4658- 389

E- mail: sos@zamir.net

B.a.B.e. - Budi aktivna, Budi emancipirana

Grupa za ženska ljudska prava

Adresa: Vlaška 79/3, 10000 Zagreb

Tel/Fax: 01/ 4611- 686

Legalina: 01/ 4611- 351

E- mail: babe@zamir.net

Web: www.babe.hr

Društvo za psihološku pomoć (DPP)

Adresa: Gjуре Deželіčа 27, 10000 Zagreb

Tel: 01/ 4826- 111

01/ 4826- 112

01/ 4826- 113

E- mail: spa@dpp.hr

Web: www.dpp.hr

ROSA, Centar za žene žrtve rata

Adresa: 10000 Zagreb

Tel/fax: 01/ 4554- 142 (11.00 do 17.00 h)

Savjetovalište: 0800 55 44 (11.00 do
17.00 h)

Ženska soba-Centar za prevenciju, istraživanje i suzbijanje seksualnog nasilja

Adresa: Ulica Grada Vukovara 237 c,
10000 Zagreb
Tel: 01/ 6119-174

Udruga “Plavi telefon”

Adresa: Illica 36, 10000 Zagreb
Tel: 01/4833-888
(od 09.00 do 21.00h)
Fax: 01/ 4831-677
E- mail: plavi-telefon.@zg.htnet.hr
Web: www.plavi-telefon.hr

Poliklinika za zaštitu djece grada Zagreba

Adresa: Argentinska 2, 10000 Zagreb
Tel: 01/ 3457-518
Fax: 01/ 3436-577
E- mail: info@poliklinika-djeca.hr
Web: www.poliklinika-djeca.hr

Udruga “Hrabri telefon” Telefon za zlostavljanu i zanemarivanu djecu

Adresa: Argentinska 2, 10000 Zagreb
Tel: 01/ 3793-000
Fax: 01/ 3793-379
SOS tel: 0800 0800

Telefon za psihološku pomoć Psihološki centar TESA

Adresa: 10000 Zagreb
Tel: 01/ 4828-888 (10.00 do 22.00 h)
Fax: 01/ 4828-800
E-mail: psiho.pomoc@zg.tel.hr

Udruga žena Vukovar

Adresa: Brune Bušića 74, 32000 Vukovar
Tel: 032/ 424-880
E-mail: udruga-zena-vukovar@vk.htnet.hr
Web: www.zenska-mreza.hr/uzvukovar.htm

Udruga Brod

Grupa za ženska ljudska prava
Adresa: 35000 Slavonski Brod
Tel: 035/ 449-180(12.00 do 16.00 h)
035/ 449-726
E-mail: udruga-brod@sb.htnet.hr

Centar za žene Adela- Sisak

Adresa: 44000 Sisak
Tel: 091/881-3309 (17.00 do 19.00 h)

SOS telefon za žrtve obiteljskog nasilja

Adresa: 44000 Sisak
Tel: 0800 357-357

Ženska grupa Karlovac “Korak”

Adresa: V. Mačeka 6, 47000 Karlovac

Tel: 047/600-392

Tel/fax: 047/616-120

SOS telefon: 047/655-925

E-mail: zeka@ka.htnet.hr

Web: www.grupakorak.hr

“Rovinjsko sunce”

Dom za zbrinjavanje zlostavljenih odraslih osoba i djece – otvorenog tipa

Adresa: Bregovita 41, 52210 Rovinj

Tel/fax: 052/812-130

Tel: 052/811-332

052/816-263

Centar za građanske inicijative Poreč

Adresa: Partizanska 2 d, 52440 Poreč

Tel: 052/452-746

Fax: 052/452-696

E-mail: cgiporec@zamir.net

Web: www.zamir.net/~cgiporec/

SOS telefon Pula

Adresa: 52100 Pula

Tel: 0800 84 84

(11.00 do 13.00 h i od 18.00 do 21.00 h)

Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH

Adresa: Savska cesta 3/1, 10000 Zagreb

E-mail: soih@zg.t-com.hr

SOS telefon za žene s invaliditetom žrtve nasilja u obitelji

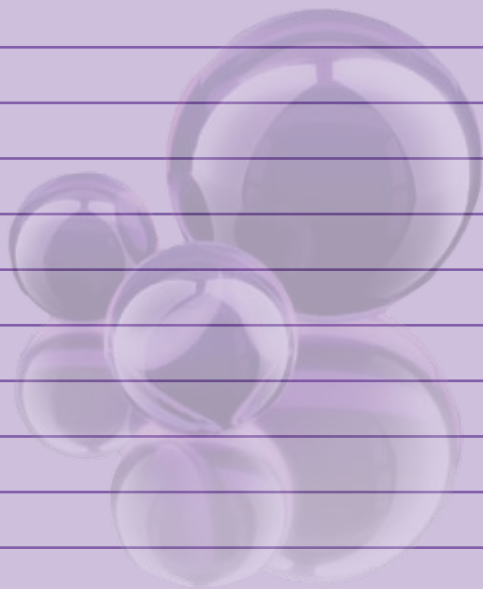
Telefon: 01 48 13 999

(srijedom od 16.00 do 18.00 sati)

LITERATURA

1. Ajduković, M., Pavleković, G.: „Nasilje nad ženom u obitelji“, Društvo za psihološku pomoć, Zagreb, 2004.
2. Ždero, V.: „Psihičko zlostavljanje i zanemarivanje djece u obitelji – atribucija krivnje za doživljeno zlostavljanje i prilagodba u adolescenciji“ Specijalistički rad, Filozofski fakultet Zagreb, Zagreb, 2009.
3. Appelt B, Kaselitz V.: „More than a roof over your head“, European Information Center Against Violence Against Women, Vienna ,2002.
4. Johnson, H., Ollus, N., Nevala, S.: „Violence against women“, Springer, New York, 2008.
5. Rusac, S.: „Nasilje nad starijim osobama u obitelji na području Grada Zagreba“, Ljetopis socijalnog rada, Zagreb, 2009.
6. Poliklinika za zaštitu djece grada Zagreba: „Istraživanje o stavovima i znanju liječnika u Hrvatskoj u vezi sa zlostavljanjem i zanemarivanjem djece“. Dostupno: <http://www.poliklinika-djeca.hr>, Poliklinika za zaštitu djece grada Zagreba, Zagreb, 2010.
7. Racz, A.: „Uvjerjenja medicinskih sestara o nasilju nad ženom u obitelji i spremnost na suradnju sa službom socijalne skrbi“, Doktorski rad, Pravni fakultet, Studijski centar socijalnog rada, Zagreb, 2010.
8. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti: „Protokol o postupanju u slučaju obiteljskog nasilja“, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Zagreb, 2008.

BILJEŠKE

BILJEŠKE

